

TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

Studio -toimintatapa

Pekka Soininen

Kehittämishankeraportti
Maaliskuu 2010

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU
JAMK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) SOININEN, Pekka	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	Päivämäärä 26.02.2010
	Sivumäärä 12	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ( ) saakka	Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu		
Työn ohjaaja(t) PYLKKÄ, Outi		
Toimeksiantaja(t) Jyväskylän ammattikorkeakoulu		
Tiivistelmä <p>Ammattikorkeakoulujen tulee tehtäviään suorittaessaan olla erityisesti omalla alueellaan yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän sekä suomalaisten ja ulkomaisten korkeakoulujen samoin kuin muiden oppilaitosten kanssa. Kehittämishankeraportissa kuvataan ammattikorkeakoulun mahdollisuutta toimia elinkeinoelämän kehittäjänä hyödyntämällä jo olemassa olevia resursseja.</p> <p>Työelämäyhteistyöhön liittyy Neuvottelukunta Opetuksen kehittäminen yritysten tarpeiden mukaan Liiketoimintalaboratorio Osaamisen siirto Resurssien kokoaminen Yhteistyöverkoston kokoaminen (Studio –malli)</p> <p>Kehittämishanke kuvaa studio –mallia, jossa elinkeinoelämän kehittämisen keskeisiä osatekijöitä ovat: rahoitusresurssit, olemassa oleva osaaminen ja koulutus, yritys tarpeet, alueen kehittäjät, uuden tiedon ja osaamisen kehittäminen sekä tuotanto ja siirto.</p> <p>Liiketoimintalaboratorio on se toimintatapa ja tarvittaessa myös fyysinen ympäristö, jossa tapahtuu kaiken tarvittavan kokoaminen, jalostaminen ja yhdistely. Tämä mahdollistaa ketterän toiminnan, riittävän asiantuntijuuden ja tarpeen verkottumisen tavoitteen todennäköiseen onnistumiseen. Mallin keskeisiä ominaisuuksia on dynaamisuus, strateginen liikkumavara, uudelleen organisoitavuus ja tavoitehakuisuus.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Työelämäyhteistyö, liiketoiminta, osaamisen siirto, studio.		
Muut tiedot		

Author(s) SOININEN, Pekka	Type of publication Development project report	Date 21.02.2010
	Pages 12	Language Finnish
	Confidential ( ) Until	Permission for web publication (X)
Title CO-OPERATION WITH UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES AND WORKING LIFE		
Degree Programme Teacher Education Collage		
Tutor(s) PYLKKÄ, Outi		
Assigned by Jyväskylä University of Applied Sciences		
Abstract <p>The main target of this report was to describe how to create a process for a new flexible way to develop working life with university of applied sciences and work for companies and create new business activities. The other target of the report was to increase co-operation between development workers and lecturers and other development organizations and all these activities for area development work.</p> <p>This report presents the following separate main points of co-operation:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Advisory committee - Mode of action to develop educational programs for companies' needs - Laboratory of business - Knowledge transform - Congregate the resources - Networking <p>Developed studio –model describes a factor for business life. The main factors are financing and knowledge and education and needs of the companies and new information and research and share information with business life and create new possibilities for business. Because the strong development structures are too rigid and they cannot change their actions so often as needed and for many needs. So there are needed activators who are agile and dynamic and have a margin of strategic and can organize quickly for tasks and is target-oriented. University of applied sciences has this possibility.</p>		
Miscellaneous Knowledge transform		

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	<u>2</u>
2 KEHITTÄMISHANKKEEN TAUSTA.....	<u>2</u>
3 TAVOITTEET	<u>3</u>
4 YHTEISTYÖ TYÖELÄMÄN KANSSA.....	<u>3</u>
4.1 NEUVOTTELUKUNTA.....	<u>3</u>
4.2 OPETUSOHJELMIEN KEHITTÄMINEN	<u>4</u>
5 ALUEKEHITYS	<u>4</u>
5.1 LABORATORIOTOIMINTA	<u>6</u>
5.2 LIIKETOIMINTALABORATORIO	<u>7</u>
6 OSAAMISEN SIIRTO.....	<u>7</u>
6.1 LIITTYMINEN KANSALLISIIN OHJELMIIN	<u>8</u>
6.2 OSAAMISEN SIIRRON MALLI.....	<u>9</u>
7 STUDIO -TOIMINTAMALLI.....	<u>10</u>
YHTEENVETO	<u>11</u>
LÄHTEET.....	<u>12</u>

—

1 JOHDANTO

Ammattikorkeakoululaissa säädetään ammattikorkeakoulujen tehtävät ja yhteistyö toimintaympäristön kanssa. Ammattikorkeakoulujen tulee tehtäviään suorittaessaan olla erityisesti omalla alueellaan yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän sekä suomalaisten ja ulkomaisten korkeakoulujen samoin kuin muiden oppilaitosten kanssa. Päätoimisten opettajien tehtävänä on opetus- ja ohjaustyö sekä niihin liittyvien muiden tehtävien ohella kehittää muun muassa alansa opetusta ottaen huomioon työelämän kehitys ja hoitaa tutkimus- ja kehitystehtäviä sen mukaan kuin ammattikorkeakoulu määrää.

Tiivis vuorovaikutus työelämän kanssa on välttämätön koulutuksen, koulutusohjelmien ja yksitaitien kurssien sisällön kehittämiseksi työelämän tarpeita vastaavaksi. Eräs mahdollisuus hoitaa tämä tehtävä on perustaa elinkeinoelämän, koulutusorganisaatioiden ja eri yhteiskunnan sidosryhmistä muodostuva neuvottelukunta, joka edistää toiminnallaan yhteistyön tiivistymistä.

Aluekehittäminen konkretisoituu elinkeinoelämän elinvoimaisuuteen. Olipa alue suuri tai pieni, uudistukseksi se tarvitsee tietoa ja kontakteja sekä omasta maasta että maailmalta. Tätä varten tarvitaan jokin toimintatapa, jossa yhdistetään osaaminen ja liiketoiminta. Jotta kansallinen innovaatiokeskittymien verkosto ei ainoastaan syntyisi vaan myös tuottaisi uutta liiketoimintaa, oleellista on rakentaa yhteyksiä erilaisten kehitysohjelmien, pienten ja suurten yritysten sekä pienten ja suurten alueiden välille.

2 KEHITTÄMISHANKKEEN TAUSTA

Teknologiakeskuksilla on vahva rooli sijaitsemillaan alueilla innovaatioympäristöjen kehittäjinä. Osaamisklustereiden muodostamisella on pyritty lisäämään alueiden yhteisiä kehityshankkeita. Alueiden välistä yhteistyötä on kehitetty aluekeskus- ja osaamiskeskusohjelmiin kytkeytyvissä verkostossa. Silti kansallisena haasteena on

edelleen lisätä vuorovaikutusta ja hyvien käytäntöjen leviämistä alueiden välillä, jotta uutta osaamista syntyisi. Nopeasti muuttuvassa maailmassa suuret rakenteet ovat hitaita ja tarvitaan ketteriä toimintatapoja ja uusia yhteistyömalleja, joilla voidaan saada aikaan uutta liiketoimintaa käytettävissä olevilla keinoilla.

3 TAVOITTEET

Tämä kehittämishanke esittää uuden toimintamallin hyödyntämällä jo olemassa olevia elinkeinoelämän ja koulutusorganisaation resursseja. Tavoitteena on saada aikaan joustava, uudelleen organisoituva, olemassa olevia resursseja hyödyntävä toimintatapa, joka pystyy luomaan uutta kehitystä alueelle, yrityksiin ja ammattikorkeakoulussa annettavaan opetukseen ja toimintatapoihin.

4 YHTEISTYÖ TYÖELÄMÄN KANSSA

4.1 NEUVOTTELUKUNTA

Neuvottelukunnan tehtävänä on kokoontua säännöllisesti keskustelemaan ajankohteista työelämän- ja koulutuksen asioista, keskinäisen yhteistyön tarpeista sekä välittää informaatioita. Neuvottelukunnassa voidaan sopia tehtävistä toimenpiteistä ja menettelytavoista sekä vastuutahosta. Tällainen aktiivinen toiminta edellyttää yhteisesti sovittuja sääntöjä ja niiden päivittämistä toiminnan edetessä. Neuvottelukunnan tehtävänä on toimia aktiivisesti työelämätarpeiden ja koulutuksen yhteen sovittajana seuraavasti:

- Toimia työelämätarpeiden ja koulutuksen yhteen sovittajana,
- parantaa työelämäyhteyksien yritysten ja koulutuksen välillä,
- kehittää koulutusohjelmia vastaamaan työvoiman tarpeeseen,
- koulutustarpeiden ennakointi ja seuranta alueella,

- yrityslähtöinen tutkimus ja kehitystyö sekä
- välittää informaatiota sidosryhmille.

4.2 OPETUSOHJELMIEN KEHITTÄMINEN

Opetusohjelmien kehittäminen on luontevaa käynnistää juuri neuvottelukunnassa. Neuvottelukunnalle esitellään koulutusaloittaiset kurssit ja opetus sekä pyydetään kommentteja yritysten edustajilta. Työelämän ennakointi kytetään työvoiman kysyntään ja osaamistarpeeseen. Koulutussisältöjä kehitettäessä on syytä tehdä useampi katselmus ja pyytää yrityksiltä kommentteja ainakin kahteen kertaan. Näin varmistetaan koulutuksen oikea laatu ja varaudutaan tulevaisuuden työvoimatarpeeseen. Katselmuksia on mahdollista tehdä myös kesken koulutuksen ja kurseja voidaan suunnata vielä koulutuksen edetessä ja jopa loppuvaiheessa.

5 ALUEKEHITYS

Avoimuus, asiakaslähtöisyys ja verkostot ovat uudistuneen innovaatiopolitiikan avainsanoja. Uutta ajattelua linjaavan kansallisen innovaatiostrategian tavoitteena on luoda Suomeen vahvoja, maailmanluokan innovaatioympäristöjä. Samalla oleellista on kehittää verkostoja, joiden avulla yritykset kaikkialla maassa voivat hyödyntää huippuosaamista.

Viime aikoina aluekehittämisestä on tullut yhä enemmän alueiden välisten verkostojen kehittämistä. Aidosti innovatiivisessa ympäristössä etsitään ja luodaan yhteyksiä sinne, mistä kulloinkin tarvittavaa tietoa ja taitoa löytyy. Olipa alue suuri tai pieni, uudistuakseen se tarvitsee tietoa ja kontakteja sekä omasta maasta että maailmalta.

Alueellisen innovaatioympäristön kehittäminen on työtä, joka ei katso ohjelmien eikä organisaatioiden välisiä rajoja. Työ on samanaikaisesti paikallista ja globaalia. Jotta kansallinen innovaatiokeskittymien verkosto syntyisi, oleellista on rakentaa yhteyksiä

erilaisten kehitysohjelmien, pienten ja suurten yritysten sekä pienten ja suurten alueiden välille.

Kun raja-aidat rikotaan, kaaoksen vaara on ilmeinen. Siksi välillä on hyvä palauttaa mieleen, mistä innovaatioympäristöissä perimmältään on kysymys. Kenties siitä, miten luomme parhaat mahdolliset edellytykset yksittäisten ihmisten ja yritysten jatkuvaan uudistumiseen. Uuden innovaatiopolitiikan hengessä tätä työtä tehdään asiakaslähtöisesti, verkostoja rakentaen ja raja-aitoja ylittäen.

Teknologiakeskuksilla on alueillaan avainrooli innovaatioympäristöjen kehittäjinä. Osaamisklustereiden muodostuminen on jo lisännyt alueiden yhteisiä kehityshankkeita. Silti, jotta uutta osaamista syntyisi, kansallisena haasteena on edelleen lisätä vuorovaikutusta ja hyvien käytäntöjen leviämistä alueiden välillä.

Alueiden välistä yhteistyötä on kehitetty aluekeskus- ja osaamiskeskusohjelmiin kytkeytyvässä Innovaatio ja osaaminen verkostossa. Työ keskittyy innovaatioympäristön kehittämiseen liittyvien hyvien käytäntöjen levittämiseen, pilottikokeiluihin ja koulutukseen.

Tänä vuonna malleja haetaan erityisesti osaamiskeskuksista. Vaikka niiden toiminnat ovat vahvasti kytkeytyneet osaamisen sisältöihin, löytyy työkaluja, joista muilla toimialoilla ja alueilla voidaan ottaa oppia. Samalla syntyy usein uutta osaamista ja yhteistyötä, josta myös mallin kehittäjät hyötyvät.

Teknologiakeskusten roolina on perinteisesti ollut vuorovaikutuksen lisääminen yritys- ja tutkimustoiminnan välillä valituilla osaamisaloilla. Vaikka työtä riittää tälläkin saralla edelleen, rajattomassa maailmassa tehtäväkenttä on paljon laajempi. Innovaatioiden syntyä edistämään on verkotettava yritykset ja niiden asiakkaat, palvelujen käyttäjät ja osaamisen lähteet toimiala- ja aluerajat rikkoen. Tälle työlle on tilausta ja teknologiakeskuksille on tarjolla edelläkävijän haastava rooli.

5.1 LABORATORIOTOIMINTA

Yleinen keskustelu on ohjautunut eri ohjelmien ja keskustusten tehtäviin ja niiden rooleihin. Kaikilla on hyvä tarkoitus saada syntymään kriittinen massa kyseessä olevan alan kehittämiseen joko verkostoitumalla tai keskittämällä. Innovaatiotoiminnan ja –ympäristöjen kehittäminen onkin haasteellista sen rajat ylittävän piirteensä vuoksi. Innovaatiotoimintaan liittyy muun muassa luovuus, soveltamiskyky, tiedon hyödyntäminen, oppiminen, soveltaminen ja monia ei-materiaalisia tekijöitä.

Yleinen keskustelu on ohjautunut eri ohjelmien ja keskustusten tehtäviin ja niiden rooleihin. Kaikilla on hyvä tarkoitus saada syntymään kriittinen massa kyseessä olevan alan kehittämiseen joko verkostoitumalla tai keskittämällä. Innovaatiotoiminnan ja –ympäristöjen kehittäminen onkin haasteellista sen rajat ylittävän piirteensä vuoksi. Innovaatiotoimintaan liittyy muun muassa luovuus, soveltamiskyky, tiedon hyödyntäminen, oppiminen, soveltaminen ja monia ei-materiaalisia tekijöitä.

Ongelmana on innovaatiokeskittymien ja verkostojen syntyminen, yhteyksien rakentaminen erilaisten kehitysohjelmien, pienten ja suurten yritysten sekä pienten ja suurten alueiden välille. Työtä saattaa vaikeuttaa myös eri intressien syntyminen ja lyhytnäköinen oman edunvalvonta. Laajassa kokonaisuudessa on vaikea saada syntymään yhteistä päämäärää ja siksi usein konkreettiset tulokset syntyvät spin offeina. Edellä esitettyjen tavoitteiden mukaista toimintaa voidaan kehittää ja testata esimerkiksi ammattikorkeakouluympäristössä, joka käytännössä tarkoittaisi tarvittavista elementeistä koostuvan kombinaation synnyttämistä, uuden toimintatavan laboratorio -mallin käyttöä koulutusorganisaation ja elinkeinoelämän kesken.

Osaamisen kehittäminen tarkoittaa useamman osa-alueen kehittämistä. Ammattikorkeakoulut tuottavat osaamista koulutuksen ja oman t&k –toiminnan kautta sekä erilaisia yrityspalveluja laboratoriotominnan kautta. Teknologiakeskusten työ on kiistatonta ja vahvaa, mutta pk-yritysten ja uuden yrittäjyyden tukemisessa yleensä suuret organisaatiot eivät voi muuttaa valittua suuntaa nopeasti. Yleensä teknologiakeskukset ovat sijoittuneet kasvukeskuksiin ja ovat jo luonnostaan kiinteässä yhteydessä alueen yliopistoihin ja korkeakouluihin, mutta pienemmillä paikkakunnilla tällaista

toimintaa ei ole ja siksi tarvitaankin kuitenkin vahvoja, mutta ketteräliikkeisiä toimijoita tukemaan näitä yrityksiä ja alueita ja ammattikorkeakoulut ovat soveliaita tällaiseen.

5.2 LIIKETOIMINTALABORATORIO

Laboratoriotoiminta on hyvä tapa tuottaa uutta tietoa, siirtää teknologiaa ja synnyttää liiketoimintaa. Laboratoriotoiminnan tulisi koostua useammasta osa-alueesta kuitenkin siten, että liiketoiminnan kehittäminen on kaiken keskiössä ja muut kehitystyö esim. teknologia on välineen roolissa. Laboratoriomalli voi sisältää palvelun, tuotteen ja teknologian kehittämisen ja siihen kytketään liiketalouden laskelmat ja näin muodostuu ns. liiketoimintalaboratorio, jossa liiketoiminta testataan ”laboratoriossa”. Laboratoriotoiminta on verstaas, joka pystytetään tiettyä kehitystoimintaa varten tai tukemaan jonkin yrityksen liiketoimintaa. Liiketoimintalaboratoriossa kehitetty liiketoiminta voi aloittaa toimintansa siinä ja toiminnan kasvaessa siirtyy nopeasti omiin tiloihinsa. Erona mallilla esim. yrityshautomotoimintaan on se, että hautomossa yleensä keskitytään liiketoiminnan tukemiseen ja esim. teknologia jää yrityksen itsensä tehtäväksi. Laboratoriotoiminnassa haetaan kaikki osatekijät, jotka tarvitaan liiketoiminnan kehittämiseksi.

6 OSAAMISEN SIIRTO

Menestyminen globaalissa toimintaympäristössä perustuu osaamiseen ja laadukkaaseen tutkimukseen. Hyödyntämällä tietopääomaa kansainvälisessä liiketoimintaosaamisessa voidaan kehittää uutta tuotannollista toimintaa. Pienten yritysten valmiudet eivät riitä vientitoimintaan ja usein resurssit kehittämistyöhön ovat pienet. Tästä johtuu se, etteivät pienet yritykset pysty kilpailemaan esimerkiksi tekniikassa eurooppalaisten ja suuryritysten kanssa. Mikäli halutaan yritysten kehittyvän, on välttämätöntä kehittää osaamista eurooppalaiselle tasolle ja siirrettävä sitä yrityksiin. Teknologiansiirron avulla tätä osaamiseroa on mahdollista kuroa kiinni ja kehittää

kansainvälisesti kilpailukykyistä liiketoimintaa. Teknologian siirtotoiminnalla tarkoitetaan tutkimustiedon, -tulosten ja innovaatioiden siirtämistä suoraan yritysten hyödynnettäväksi.

Tavoitteena on alueella olevan yritystoiminnan kehittäminen ja uusien yritystoimintamahdollisuuksien löytäminen sekä tätä kautta alueen työllisyyden edellytysten parantaminen. Hankkeella haetaan ja aktivoidaan toimenpiteitä yrityksille sekä sidosryhmille. Uutta kasvua tukemaan järjestetään erilaisia räätälöityjä yhteistilaisuuksia. Lisäksi autetaan yrityksiä osaamispääoman käytössä ja analysoidaan yrityksen tarpeita.

Teknologiansiirto kattaa sisältöjä osaamisen siirrosta IPR-oikeuksien siirtoon ja omaksumiseen – ja kaikkeen siltä välillä. Teknologia voidaan kehittää itse tai kumppanuusverkostossa tai hankkia osaaminen ulkopuolelta, kuvailee Martti Äijälä, Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekesin liiketoiminta-aloista vastaava johtaja. Teknologiansiirto mielletään laajasti Tekesissä ja sitä käsitellään osana muuta toimintaa.

Naharin mukaan toimintaolojen tutkimus voi tarjota hyötyjä yritykselle avustamalla maailmanlaajuiseen yhteistyöhön hakeutumisessa, helpottamalla markkinoille pääsyssä ja pienentämällä merkittävästi teknologian siirtoon liittyviä riskejä. Se laajentaa perinteistä innovaatioiden leviämisen teoriaa ja kehittää laajennetun viitekehyksen informaatioteknologian toteutuksen tutkimiselle kehitysmaissa ja uuden talouden maissa.

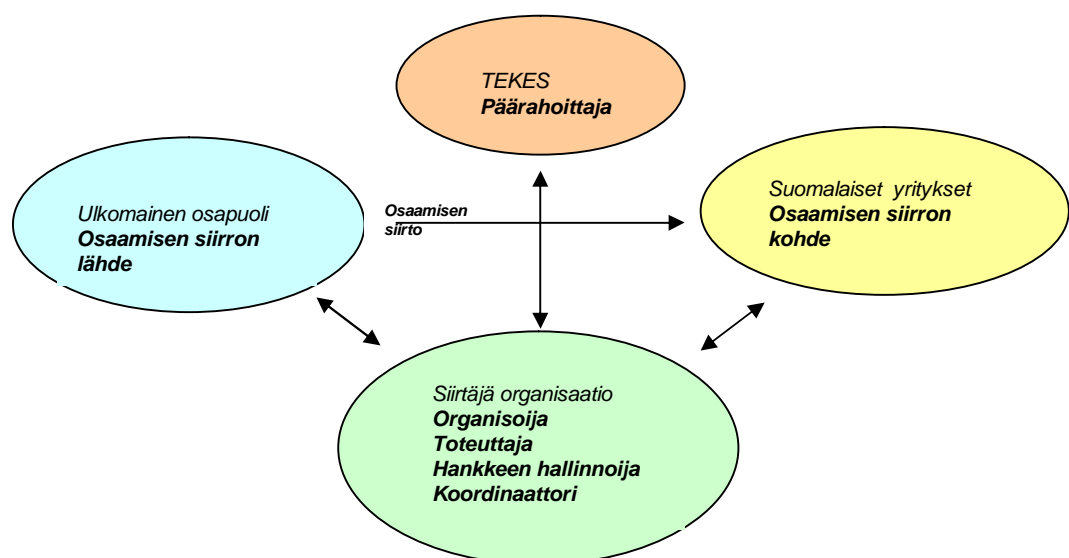
6.1 LIITTYMINEN KANSALLISIIN OHJELMIIN

Kansallisissa ja alueellisissa ohjelmissa korostetaan kehittämistyön tärkeyttä ja niiden painopisteitä ovat osaamisen vahvistaminen sekä teknologian ja osaamisen vienti. Näillä toimilla pyritään vastaamaan mm. alueen elinvoimaisena säilyttämiseen, työllisyyteen ja yritysten liiketoiminnan edistämiseen.

Tekesin rahoitustoiminnan tavoitteena on yritysten kansainvälisen kilpailukyvyn, kannattavuuden, työllisyyden, tuottavuuden, tuotannon ja viennin kasvu pitkällä aikavälillä. Projektien odotetaan vaikuttavan liiketoiminnan kokonaisvaltaiseen kehittymiseen ja kansainvälistymiseen pitkällä aikavälillä. Tavoitteena on synnyttää ja kehittää yritysten teknologia- ja liiketoimintavalmiuksia edistävää yhteistyötä sekä kehittää osaamispohjaa ja synnyttää korkeatasoisia teknologiatuloksia, innovaatioita sekä niihin liittyvää osaamista yrityksen, kansantalouden ja yhteiskunnan tulevaisuuden kannalta tärkeillä aloilla. Yksi tavoite on elinympäristön ja -olosuhteiden paraneminen sekä ilmastonmuutoksen torjunta ja muiden myönteisten ympäristövaikutusten lisääminen.

6.2 OSAAMISEN SIIRRON MALLI

Osaamisen siirron mallissa edistetään Suomessa ja Euroopassa toimivien yritysten ja tutkimusryhmien yhteistyötä siten, että osaaminen vahvistuu Suomessa ja tutkimustuloksia ja liiketoiminnan edellyttämä osaaminen siirretään suomalaisiin yhteistyöyrityksiin. Hankkeen aikana rakennetaan yhteistyö niiden tutkimuksen ja yrityshyödyntäjien välille, joiden ennakoidaan johtavan esimerkiksi uuden teknologiayrityksen ja liiketoiminnan syntymiseen (kuva 1).

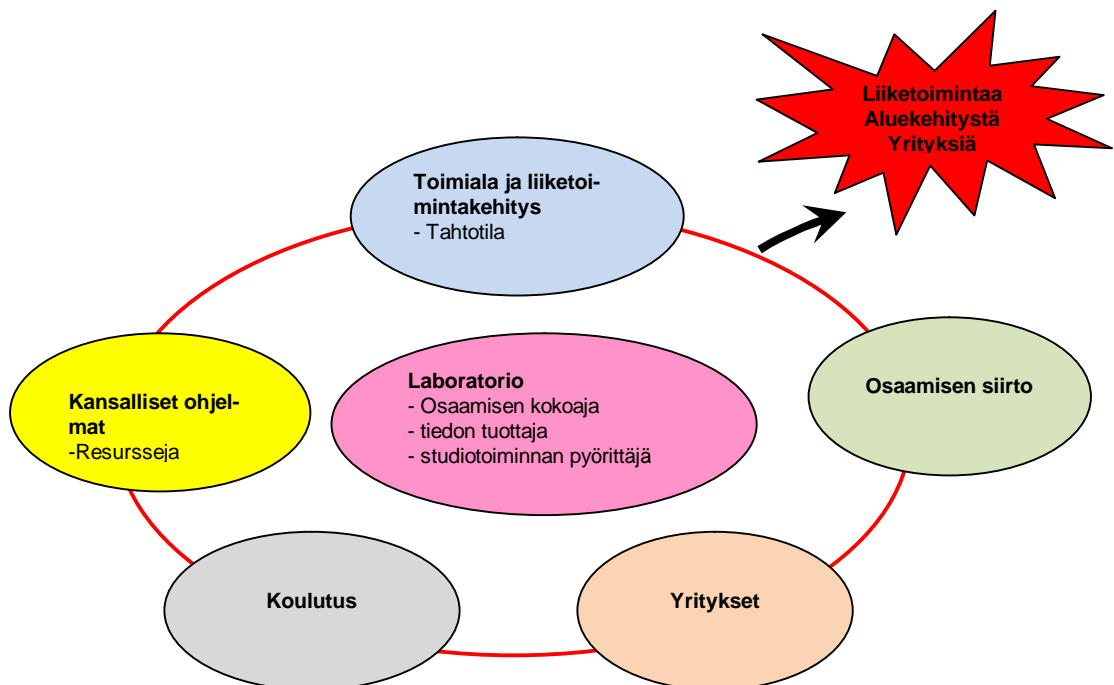

Kuva 1. Kaavio konkretisoi osaamisen siirron keskinäiset vuorovaikutussuhteet.

7 STUDIO -TOIMINTAMALLI

Studiotoiminnan lähtökohta on yhdistää vuorovaikutus työelämän ja yritysten kanssa, aluekehitys ja laboratoriotoiminta, osaamisen siirto ja uuden liiketoiminnan synnyttäminen ja olemassa olevien yritysten tukeminen.

Studio -toimintamallissa yhdistyy elinkeinoelämän kehittämisen keskeiset osatekijät, rahoitusresurssit, olemassa oleva osaaminen ja koulutus, yritykset, alueen kehittäjät, sekä uuden tiedon ja osaamisen kehittäminen, tuotanto ja siirto. Liiketoimintalaboratorio on se toimintatapa ja tarvittaessa myös fyysinen ympäristö, jossa tapahtuu kaiken tarvittavan kokoaminen, jalostaminen ja yhdistely. Studio -malli (kuva 2) kokoaa tarpeet, resurssit, tahtotilan jne. verkostoon. Studio -malli elää tilanteen mukaan ad hoc -mallin tapaan. Tämä mahdollistaa ketterän toiminnan, riittävän asiantuntijuuden ja tarpeen verkottumisen tavoitteen todennäköiseen onnistumiseen. Mallin keskeisiä ominaisuuksia on dynaamisuus, strateginen liikkumavara, uudelleen organisoituva ja tavoitehakuisuus.

Kuva 2. Kaavio havainnollistaa studiotoiminnan keskinäisiä suhteita.

YHTEENVETO

Tämä kehittämishanke vahvistaa ammattikorkeakoulujen roolia tiedon tuottajana ja sen edelleen välittäjänä. Kehitetty studio –malli liittää toimijat yhteen ja antaa ammattikorkeakouluille aluekehittämiseen selkeän käytännön liittymäpinnan koulutusroolin lisäksi. Elinkeinoelämän tiiviimpi kytkeminen lähtee yritysten ja ammattikorkeakoulun vuorovaikutuksesta, johon neuvottelukunta on siihen oivallinen foorumi. Studio –mallin tukena käytetään ammattikorkeakoulun sisäistä liiketoimintalaboratoriotointia, johon liiketoiminnan lisäksi liitetään myös kulloinkin tarvittava tekniikan koulutus ja t&k -toiminta. Malli yhdistää alueen yritykset, rahoittajat, koulutusorganisaatiot sekä muut kehittämisorganisaatiot. Mallin etuna on, ettei tarvita uutta resurssointia itse rakenteeseen, vain ainoastaan toiminnan pyörittämiseen, johon rahoitus voidaan kohdentaa tapauskohtaisesti.

LÄHTEET

Hirsjärvi, S. Remes, P & Sajavaara, P. 2006 Tutki ja kirjoita 10. uud. laitos. Helsinki: Tammi.

Kohonen, V. & Leppilampi, A. 2000. Toimiva koulu yhdessä kehittäen. Porvoo: WSOY.

Suomen säädöskokoelma 2003 N:o 351-358. Ammattikorkeakoululaki 351- 358.

Tekniikka ja talous lehti joulukuu 2007. Tiimiakatemian käyttö opetuksessa Jyväskylän ammattikorkeakoulussa.

Wahlsted, A. 2007. Oppimiskäsitykset vaikuttavat oppimisympäristön suunnittelussa. Väitöskirja. Studies in Computing. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, informaatioteknologian tiedekunta.

(<https://www.jyu.fi/ajankohtaista/arkisto/2001/06/tiedote-2007-09-18-15-03-20-845761>)

http://www.livingbusiness.fi/attachments/asuminen/osaamisensiirto-esite_webversionfinal.pdf

http://www.tekel.fi/ajankohtaista/tekelscope/tekelscope_2_2009/kolumni_innovaatioita_yli_rajoje/

(http://www.tekel.fi/ajankohtaista/tekelscope/tekelscope_2_2009/_hyodyntamattomien_mahdollisuuks/)